

## MỤC LỤC

- Giới thiệu
- Những loại trái cây có thể gây hại cho thận
  - Khế tàu (Bilimbi – Averrhoa bilimbi)
  - Khế (Starfruit – Averrhoa carambola)
  - Dưa hấu
  - Chuối
- Cách phòng ngừa
  - Kiểm soát chế độ ăn uống
  - Tư vấn dinh dưỡng
  - Theo dõi sức khỏe thận
- Kết luận
- Tài liệu tham khảo
- Video

## Giới thiệu

- Trong thời đại hiện nay, việc duy trì một chế độ ăn uống lành mạnh với nhiều trái cây và rau củ được coi là một trong những yếu tố quan trọng giúp bảo vệ sức khỏe. Tuy nhiên, không phải tất cả các loại trái cây đều an toàn cho mọi người, đặc biệt là những người có vấn đề về thận. Một số loại trái cây, mặc dù được biết đến với nhiều lợi ích sức khỏe, lại có thể gây hại cho thận nếu tiêu thụ quá mức hoặc trong những trường hợp nhất định.
- Bài viết này sẽ khám phá những loại trái cây có thể gây hại cho thận, cơ chế tác động của chúng, và cách phòng ngừa để bảo vệ sức khỏe thận.

## Những loại trái cây có thể gây hại cho thận

## Khế tàu (Bilimbi – Averrhoa bilimbi)

- Khế tàu, hay còn gọi là bilimbi “belimbing buluh”, là một loại trái cây nhiệt đới phổ biến ở Malaysia và một số nước Đông Nam Á khác. Mặc dù khế tàu có nhiều lợi ích dinh dưỡng, nhưng nó cũng chứa một lượng oxalat cao, có thể gây ra tình trạng ngộ độc thận, đặc biệt là khi tiêu thụ với số lượng lớn.

### Cơ chế tác động

- Khi tiêu thụ khế tàu, oxalat trong trái cây có thể kết hợp với canxi trong cơ thể, tạo thành các tinh thể oxalat canxi. Những tinh thể này có thể lắng đọng trong thận, gây ra tình trạng viêm và tổn thương thận cấp (AKI – Acute Kidney Injury) dẫn đến suy thận cấp tính.
- Một số nghiên cứu đã chỉ ra rằng những người có chức năng thận bình thường cũng có thể bị tổn thương thận sau khi tiêu thụ một lượng lớn khế tàu.

## Khế (Starfruit – Averrhoa carambola)

- Khế cũng là một loại trái cây nhiệt đới nổi tiếng. Tuy nhiên, đối với những người có bệnh thận mãn tính (CKD – Chronic Kidney Disease), khế có thể gây ra các vấn đề nghiêm trọng.

### Cơ chế tác động

- Khế chứa một loại độc tố gọi là caramboxin, có thể gây ra các triệu chứng như nhức đầu, nôn mửa, và thậm chí là co giật ở những người có chức năng thận kém. Đối với những người có thận khỏe mạnh, việc tiêu thụ khế có thể không gây hại, nhưng đối với những người có bệnh thận, ngay cả một lượng nhỏ cũng có thể dẫn đến ngộ độc.

## Dưa hấu

- Dưa hấu là một loại trái cây được ưa chuộng trong mùa hè, nhưng nó cũng chứa một lượng kali cao. Đối với những người mắc bệnh thận, việc tiêu thụ quá nhiều kali có thể dẫn đến tình trạng tăng kali máu, gây ra các vấn đề về tim mạch.

## Cơ chế tác động

- Khi thận không còn khả năng lọc kali hiệu quả, nồng độ kali trong máu có thể tăng lên, dẫn đến các triệu chứng như yếu cơ, mệt mỏi, và trong trường hợp nghiêm trọng, có thể gây ra ngừng tim.

## Chuối

- Chuối là một nguồn cung cấp kali dồi dào, và mặc dù nó có nhiều lợi ích cho sức khỏe, nhưng đối với những người có bệnh thận, việc tiêu thụ chuối cần được kiểm soát.

## Cơ chế tác động

- Kali là một khoáng chất cần thiết cho cơ thể, nhưng khi thận không hoạt động tốt, việc tiêu thụ quá nhiều kali có thể dẫn đến tình trạng tăng kali máu, gây ra các vấn đề nghiêm trọng về tim mạch.

## Cách phòng ngừa

## Kiểm soát chế độ ăn uống

- Đối với những người có bệnh thận, việc kiểm soát chế độ ăn uống là rất quan trọng. Họ nên hạn chế tiêu thụ các loại trái cây có hàm lượng oxalat và kali cao như bilimbi,

starfruit, dưa hấu và chuối. Thay vào đó, họ có thể lựa chọn các loại trái cây khác như táo, nho, và dâu tây, những loại có hàm lượng kali thấp hơn.

## Tư vấn dinh dưỡng

- Người bệnh nên làm việc với các chuyên gia dinh dưỡng để xây dựng một kế hoạch ăn uống phù hợp với tình trạng sức khỏe của họ. Điều này bao gồm việc theo dõi lượng protein, kali, và phospho trong chế độ ăn uống.

## Theo dõi sức khỏe thận

- Đối với những người có nguy cơ cao mắc bệnh thận, việc theo dõi sức khỏe thận định kỳ là rất quan trọng. Điều này bao gồm việc kiểm tra chức năng thận thông qua các xét nghiệm máu và nước tiểu để phát hiện sớm các vấn đề và can thiệp kịp thời.

## Kết luận

- Mặc dù trái cây thường được coi là một phần quan trọng của chế độ ăn uống lành mạnh, nhưng không phải tất cả các loại trái cây đều an toàn cho mọi người, đặc biệt là những người có vấn đề về thận.
- Khế tàu, khế, dưa hấu, và chuối là những loại trái cây có thể gây hại cho thận nếu tiêu thụ quá mức hoặc trong những trường hợp nhất định. Việc kiểm soát chế độ ăn uống, tư vấn dinh dưỡng, và theo dõi sức khỏe thận là những biện pháp quan trọng để bảo vệ sức khỏe thận.

## Tài liệu tham khảo

1. Case of acute kidney injury due to bilimbi fruit ingestion – PMC
2. Dietary Factors and Prevention: Risk of End-Stage Kidney Disease by Fruit and Vegetable Consumption – PubMed

3. Kidney Disease: 17 Foods to Avoid – Healthline
4. Eating Right for Chronic Kidney Disease – NIDDK

## Video